

*Присвячую Менді.
Цікаво, чи була потрібна сестра нам обом*

ПРОЛОГ

Лондон, 1821 рік

— Отям його, — наказав Джеймс. Матрос із суворим обличчям швидко підняв догори дерев'яне відро, яке тримав, і вихлюпнув його вміст у лице зв'язаному чоловікові, що повис на ланцюгах перед ними.

Від холодної води Маркус раптово опритомнів, закашлявся та важко задихав.

Навіть мокруючий, на ланцюгу і побитий, він був сповнений якоїсь шляхетності, наче доблесний лицар на вицвілому гобелені. «Зарозумілість Хранителів», — подумав Джеймс. Вона трималася в надрах вантажного корабля Саймона Кріна, наче смердючі річкові міазми, хоча Маркус був у кайданках, які геть не дозволяли йому рухатися.

Трюм корабля скидався на нутрощі кита з дерев'яним каркасом. Стеля низька. Жодного вікна. Єдиним джерелом світла були дві лампи, що їх повісили матроси, затягнувши сюди Маркуса десь із годину тому. Надворі було ще темно, хоча він не міг про це знати.

Маркус кліпнув, змахнувши вологими віями. Мокрі пасма темного волосся лізли йому в очі. Він був одягнений у лахміття, на яке перетворилися шати його Ордену. Срібна зірка на них була заляпана брудом і кров'ю.

Джеймс побачив, як очі Маркуса наповнилися жахом, коли той усвідомив, що досі живий.

Він знав. Маркус знав, що з ним зараз станеться.

— Отже, Саймон Крін не помилився щодо Хранителів, — проказав Джеймс.

— Убий мене, — голос Маркуса став хрипким, неначе він чітко зрозумів, що відбувається, щойно уздрівши Джеймса. — Убий мене, Джеймсе. Прошу. Якщо коли-небудь відчував хоч щось до мене.

Джеймс відпустив матроса, який стояв поряд з ним, і зачекав, доки той не зник та не зосталося жодного звуку, крім плюскоту води й рипіння дерева, а вони з Маркусом не залишилися самі.

Руки Маркуса були спутані в нього за спиною. Через це він перебував у незграбному та незручному положенні й ніяк не міг відновити рівновагу. Товсті ланцюги тримали його, прикріплені до чотирьох важких залізних бракет¹ корабля. Погляд Джеймса ковзнув по величезних нерухомих залізних ланках.

— Стільки обітниць... Ти фактично й не жив ніколи. Хіба не шкодуєш, що не був із жінкою? Або з чоловіком.

— Як ти?

— Ті чутки, — спокійно сказав Джеймс, — неправдиві.

— Якщо ти коли-небудь відчував хоч щось до когось із нас...

— Маркусе, ти занадто відірвався від стада.

— *Благаю*, — промовив Маркус.

Він вимовив це так, ніби на світі існував якийсь кодекс честі, ніби для торжества добра достатньо звернутися до кращого боку людської природи.

Від такого святенництва Джеймсові стало зле.

— Ну, то благай мене. Стій на колінах і благай, щоб я тебе вбив. Ну ж бо.

¹ Бракета — пласка деталь, призначена для зміцнення каркаса судна або з'єднання його елементів між собою. (*Тут і далі прим. перекладача, якщо не зазначено іншого.*)

Джеймс не думав, що Маркус на таке піде, та він таки пішов — і йому, напевно, було приємно стояти на колінах, по-мученицьки жертвуючи собою. Маркус був Хранителем, усе життя дотримувавсь обітниць і слухався правил, вірив у такі слова, як «шляхетність», «істина» й «добро».

Рухався Маркус незграбно, бо утримувати рівновагу без рук та відшукати нову позу в кайданах йому було ганебно важко. Нарешті він опустил голову й розсунув коліна на дерев'яному настилі.

— Будь ласка, Джеймсе. Будь ласка. Заради того, що залилося від Хранителів.

Джеймс опустил погляд на його схилену голову, на цього побитого красеня, якому досі вистачало наївності сподіватися на якийсь вихід для себе.

— Я буду поруч із Саймоном, — мовив Джеймс, — поки він нищитиме рід Хранителів. Не зупинюся, доки у вашому Чертогу не залишиться нікого, доки ваш вогонь не згасне остаточно. А коли настане п'ятьма, я буду поруч із тим, хто правитиме всім. — Джеймс говорив абсолютно спокійно. — Думаєш, я мав до тебе якісь почуття? Ти забув, хто я такий.

Тут Маркус підвів голову, зблиснувши очима. То було єдиним, що застерегло Джеймса. Маркус шарпнувся — щосили, так, що м'язи натягнулися й випнулися. Плоть вступила в боротьбу із залізом...

...одну страхітливую мить залізо скрипіло й сунулося...

Тіло Маркуса виснажилось, і він стомлено застогнав. Джеймсові так відлягло від серця, що він мимоволі реготнув.

Хранителі сильні. Але таки недостатньо.

Маркус задихався. Погляд у нього був лютий. А за тією люття ховався жах.

— Ти не права рука Саймона, — сказав Маркус. — Ти його черв. Його блюдолиз. Скількох із нас ти вбив? Скільки Хранителів загине через тебе?

— Усі, крім тебе, — відповів Джеймс.

Маркусове лице стало попелясто-блідим. Джеймс на мить вирішив, що тепер в'язень богатиме знову. Йому це сподобалося б. Однак Маркус просто витріщився на нього в мертвій тиші. Поки що цього було досить. Маркус почне благодати знову, перш ніж це закінчиться. Джеймсові не треба навіть примушувати його робити це. Варто просто зачекати.

Маркус богатиме, та тут, на кораблі Саймона, ніхто не прийде йому на допомогу.

Задовольнившись, Джеймс розвернувся до дерев'яних сходів, що вели на палубу. Коли він поставив ногу на першу сходинку, позаду нього пролунав голос Маркуса:

— Хлопець живий.

Джеймс зупинився, і в ньому спалахнула досада. Він змусив себе не повертатися, не дивитися на Маркуса, не ковтати приманку. Підіймаючись сходами на палубу корабля, спокійно проказав:

— Ось у чому біда з вами, Хранителями. Ви завжди думаєте, що надія є.

РОЗДІА ПЕРШИЙ

Три тижні по тому

Вілл уперше побачив Лондон удосвіта. Ліс чорних, як смола, щогл на річці вималювався на тлі ледь світлішого неба, а за ним — підйомні крани, риштовання й незліченні воронки та димарі.

Доки прокидалися. На лівому березі відімкнули й розчахнули двері першого складу. Чоловіки, які збилися в юрбу, вигукували свої імена, сподіваючись, що їх візьмуть на роботу. Інші вже намотували канати в неглибоких човнах. Старший помічник в атласному жилеті привітався з десятником. Троє дітей із заковченими штанинами заходилися шукати в багнюці мідний гвіздок, вуглинку, кінець каната чи кістку. Жінка у важких спідницях сиділа біля бочки й розхвалювала нинішній крам.

На річковій баржі, що поволі пливла чорною водою, Вілл вибрався з-за закріплених канатами бочок із ромом, готовий зіскочити на берег. Йому загадали перевірити канати, що тримали бочки, аби жодна не ковзала, а потім — закріпити триси кранів чи просто помучитися з цією вагою самому, щоб допомогти розвантажити судно. Вілл не мав волячих м'язів, як чимало робітників у доках, але працював сумлінно. Йому було до снаги налягати на канати й тягнути їх або ж допомагати вантажити мішки на воза чи в човен.

— Причал попереду, підводь баржу! — гукнув човняр Ебні.

Вілл кивнув і взяв канат. Розвантаження баржі займе весь ранок, а тоді вони зроблять перерву на пів години, коли чоловіки зазвичай беруться за люльки й випивку. М'язи у Вілла вже нили від натуги, та невдовзі він знайде ритм, у якому це можна буде витримати. Наприкінці дня йому дадуть черству хлібну скоринку з гороховим супом — гарячущим, щойно з каструлі. Хлопець уже з нетерпінням чекав на нього, уявляючи смак і тепло супу. І як добре, що йому пощастило мати мітенки: в них руки не мерзнуть на холоді.

— Готуй канати! — Ебні, червонощокий від алкоголю, й сам уже взявся за канат, зовсім поряд з одним із Віллових вузлів. — Креншоу хоче звільнити баржу до опівдня.

На баржі закипіла робота. У денному світлі зупинити тридцятитонний корабель, не маючи нічого, крім течій і жердин, було непросто, а в темряві — ще важче. Діятимеш надто швидко — кінець жердинам, надто повільно — розтрощиш причал так, що тріски полетять. Матроси занурили жердини в мулисте річкове дно й налягли, щосили тягнучи важку баржу.

— Швартуйся! — пролунав наказ: перед розвантаженням баржу треба було закріпити.

Баржа поступово зупинилася, ледь помітно гойдаючись на темній воді. Матроси витягнули жердини й викинули швартови, щоби прив'язати баржу до причалу, рвонули за канати, натягуючи їх, і зав'язали на них нові вузли.

Вілл першим зіскочив із баржі й зачепив свій швартов за тумбу, допомагаючи тим, хто був на борту, підвести судно вприпул до причалу.

— Десятник сьогодні питиме з власником корабля, — сказав Джордж Мерфі, ірландець з великими бакенбардами, який тягнув канат разом із Віллою. Про це — про роботу і про те, як її отримати, — говорили всі чоловіки в доках. — Може, як упораємося з цим, запропонує ще роботу.

— Він, коли вип'є, багато чого хоче, та небагато може, — зауважив Вілл, і Мерфі весело пирхнув. Вілл не став додавати: «Як правило».

— Я тут думав, що опісля спробую його впіймати — може, мене таки наймуть, — сказав Мерфі.

— Це краще, ніж стовбичити під воротами й надіятися, що запропонують роботу на день, — погодився Вілл.

— Може, навіть вийде скуштувати м'яса в неділю...

Трісь!

Вілл, умить повернувши голову, встиг побачити, як один канат відірвався й злетів у повітря.

На судні було тридцять тонн вантажу — не лише рому, а й корку, ячменю, пороху. Коли канат злетів і прослизнув крізь залізні кільця, порвалася парусина, всі ці бочки звільнилися й покотилися. Просто на Мерфі. «Ні!..»

Вілл кинувся до нього та відштовхнув убік, подалі від лавини бочок, та раптом відчув приголомшливий вибух болю: одна з них зачепила хлопцю плече. Важко дихаючи, Вілл піднявся й глянув на шокованого Мерфі. Аж відлягло від серця: той був живий, тільки картуз злетів, оголивши прим'яте волосся над бакенбардами. Якусь мить вони з Мерфі просто дивились один на одного. А тоді вповні усвідомили масштаб лиха.

— Хапайте їх! Витягайте з води!

Чоловіки пострибали у воду, силкуючись урятувати вантаж. Вілл теж захлюпався, штовхаючи бочки до всіяного галькою берега. Про біль у плечі він намагався забути. Однак не так легко було забути, як злетів канат і вантаж покотився до Мерфі. «Він міг загинути». Хлопець спробував зосередитися на наслідках лиха. Наскільки сильно постраждав вантаж? Корок не тоне у воді, а бочки для рому герметичні, зате селітра розчиняється у воді. А коли відкриють бочки з порохом, чи буде той зіпсований?

Що станеться, якщо буде втрачено баржу пороху? Бізнес Креншоу загине, його статки підуть за водою?

Нещасні випадки в доках — звична справа. Лише минулого тижня Вілл бачив, як тягловий кінь, що сьак-так волочив баржу каналами, несподівано схарапудився, порвав мотузки й перекинув човен. Ебні міг розповісти, як один ланцюг, порвавшись, убив чотирьох чоловіків та відправив на дно повний човен вугілля. Мерфі втратив два пальці через невдало складені стосом ящики. Усі знали, як воно буває: небезпечна ошадливість, несумлінна робота.

— Канат з'їхав, трясця його матері! — лайнувся Бекетт, немолодий робітник у полинялому брунатному жилеті, щільно застебнутому під саму душу. — Отам. — Він вказав на порваний трос. — Ти. — Повернувся до Вілла, який стояв найближче. — Принеси нам новий канат і лом, щоб відкрити ці бочки. — Смикнув підборіддям, показуючи на склад. — І не барися. Згаєш час — тобі скоротять платню.

— Так, пане Бекетт, — відповів Вілл, знаючи, що сперечатися безглуздо.

Позаду нього Бекетт уже повертав інших до роботи, керуючи рухом мішків і ящиків у обхід мокрих бочок на березі.

Вілл побіг до складу.

Склад Креншоу, одна з численних великих цегляних будівель, які тягнулися вздовж берега, був заповнений бочками та ящиками з товаром, що стояв там одну-дві ночі, перш ніж опинитись у вітальнях, на обідніх столах і в люльках.

Усередині повітря було холодне й зіпсоване смородом сірки в жовтих ящиках, шкур у стосах і бочок із нав'язливо солодким ромом. Вілл прикрив носа рукою: на зміну пікантним пахощам свіжого тютюну прийшов запах насичених прянощів, яких він ніколи не куштував. Від цього запаху лоскотало в горлі. Два тижні тому він пів дня тягав ящики на схожий склад. Опісля хлопця кілька днів мучив кашель, який нелегко було приховувати від десятника. До огидного запаху річки він звик, але від випарів дьогтю чи спирту в нього сльозились очі.

Робітник із грубою яскравою хусткою на шиї, побачивши Вілла, припинив складати колоди.

— Загубився?

— Бекетт послав мене по канат.

— Туди, далі, — показав він великим пальцем позаду себе.

Вілл узяв лом, що лежав поряд із кількома старими бочками й купою лив, від яких відгонило дьогтем. Тоді роззирнувся довкола в пошуках зайвого мотка канату, який можна було б накинути на плече й віднести на баржу.

«Тут нічого нема, за бочками нічого нема...» Ліворуч Вілл побачив якийсь предмет, частково накритий білою тканиною. Може, там щось є? Він простягнув руку і смикнув за запилюжену тканину. Та сповзла і лягла на підлогу.

Він побачив дзеркало, що спиралося на вантажний ящик. Воно було виготовлене з металу і старе — залишилося з прадавніх часів, коли дзеркала ще не робили зі скла. Погнуте й заляпане, дзеркало розсіяло відображення Вілла мінливими переливами по своїй металевій поверхні. То тут, то там нечітко виднілися його бліда шкіра й темні очі. «І тут нічого», — подумав хлопець і вже хотів повернутися до пошуків, але раптом йому впало в око дещо у дзеркалі.

Щось блимнуло.

Він уважно роззирнувся довкола, думаючи, що, напевно, побачив у дзеркалі чиясь відображення позаду себе. Однак там нікого не було. «Дивно». Йому що, примарилося? Ця частина складу з довгими проходами між нагромадженнями ящиків була безлюдною. Він ще раз поглянув на дзеркало.

Його металева поверхня потьмяніла від старості й ганджів, тож розгледіти там себе Віллові було важко. Та він усе-таки побачив це — той порух на розпливчастій поверхні дзеркала — і враз остовпів.

Віддзеркалення змінювалося.

Вілл витріщився на нього, ледве дихаючи. Тьмяні силуети на металі змінювалися в нього на очах, обертаючись на колони та просторі приміщення... Це було неможливо, та все ж це

відбувалося. Віддзеркалення змінювалося так, ніби дзеркало стояло перед залом, що існувала колись давно, і ніхто не міг заборонити Віллові підійти й зазирнути крізь роки.

У дзеркалі виднілась якась дама. Спершу він побачив — чи думав, що побачив, — саме її, а потім — золото свічки поряд із нею, золото її блискучого волосся, зібраного в косу, що падала їй на плече й тягнулась аж до талії.

Дама щось писала. На сторінках із яскраво розфарбованими берегами виднілися буквиці: в ошатні великі літери були вписані крихітні постаті. Її кімната мала склепінчасту стелю та балкон, з якого проглядалася ніч. Вілл здогадався, що кілька невисоких сходинок вели звідти в сади. Він ще ніколи цього не бачив, але мав спогад про зелені вечірні пахощі й похмуре гойдання дерев. Хлопець несвідомо підійшов ближче, щоби краще все розгледіти.

Дама припинила писати й повернулася до нього.

Очі в неї були, як у його матері. Вона дивилася просто на нього. Вілл притлумив бажання відступити на крок.

Вона встала й пішла до нього, а позаду неї на підлозі розгорнувся шлейф її сукні. Вілл бачив свічку, яку вона тримала, та яскравий медальйон у неї на шиї. Дама підійшла так близько, що вони неначе стояли одне навпроти одного. Раптом Віллові здалося, ніби вони можуть дотягнутися одне до одного рукою. Подумалося, що в кожному оці дами, напевно, відбивається його лице, маленьке й мерехтливе, як полум'я свічки.

А натомість він побачив у її очах відображення дзеркала, срібного та новенького.

У хлопця аж мороз пішов поза шкірою; ця дивовижа насторожувала. «Те саме дзеркало... вона дивиться в те саме дзеркало...».

Якийсь голос промовив:

— *Хто ти?*

Він раптом сахнувся й заточився, а тоді зрозумів (от дурень!), що голос лунає не з дзеркала, а з-за його спини. Один зі

складських робітників підозріливо глипав на нього, тримаючи наввисячки лампу.

— Вертайся до роботи!

Вілл кліпнув і побачив перед собою склад із відсирілими ящиками, нудний і нічим не примітний. Сади, високі колони й дама зникли.

Неначе розвіялись якісь чари. Йому приверзлося? Це все випари на складі? Закортіло протерти очі, та водночас хотілося й погнатися за побаченим. Однак дзеркало було просто дзеркалом і відображало буденний світ довкола Вілла. Видіння в ньому зникло. То була або фантазія, або мрія, або оптичний обман.

Позбувшись заціпеніння, Вілл змусив себе кивнути й вимовити:

— Так, сер.

ЗМІСТ

Пролог	7
Розділ перший.....	11
Розділ другий.....	18
Розділ третій.....	29
Розділ четвертий.....	39
Розділ п'ятий.....	52
Розділ шостий.....	58
Розділ сьомий.....	69
Розділ восьмий.....	77
Розділ дев'ятий.....	93
Розділ десятий.....	111
Розділ одинадцятий.....	126
Розділ дванадцятий.....	136
Розділ тринадцятий.....	145
Розділ чотирнадцятий.....	162
Розділ п'ятнадцятий.....	171
Розділ шістнадцятий.....	188
Розділ сімнадцятий.....	197
Розділ вісімнадцятий.....	210
Розділ дев'ятнадцятий.....	225

Розділ двадцятий.....	236
Розділ двадцять перший.....	250
Розділ двадцять другий.....	270
Розділ двадцять третій.....	287
Розділ двадцять четвертий.....	294
Розділ двадцять п'ятий.....	309
Розділ двадцять шостий.....	323
Розділ двадцять сьомий.....	336
Розділ двадцять восьмий.....	354
Розділ двадцять дев'ятий.....	367
Розділ тридцятий.....	381
Розділ тридцять перший.....	399
Розділ тридцять другий.....	415
Розділ тридцять третій.....	427
Розділ тридцять четвертий.....	434
Подяки.....	441